

Η ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΒΙΚΤΩΡΟΣ ΟΥΓΚΩ;

Τὰ ἔργα τοῦ μεγαλυτέρου Γάλλου ποιητοῦ τοῦ περασμένου αἰῶνος Βίκτωρος Οὐγκώ θὰ μπορούσαν νὰ χωριστοῦν σὲ τέσσερες κατηγορίες, στὰ ποιητικά, στὰ θεατρικά, στὰ πεζογραφήματα καὶ στὰ κριτικά. Εἶνε δὲ τὰ ἑξῆς:

Οἱ «Ἀθλιοί», ἡ «Παναγία τῶν Παρισίων», οἱ «Ἐργάται τῆς Θαλάσσης», «Ναπολέον ὁ Μικρὸς», «Ρουῦ-Μπλάς», «Οἱ Βυργράβοι», «Ὁ Ρήνος», «Ὁ Θρῦλος τῶν Αἰῶνων», «Μαρία Τιδώρ», ἡ «Ἐσμεράλδα», ὁ «Ἀντζελο», ὁ «Θεὸς», τὸ «Τέλος τοῦ Σατανᾶ», ὁ «Βασιλεὺς Διασκεδάζει», «Λουκρητία Βοργία», ἡ «Ἱστορία ἑνὸς Ἐγκλήματος», ἡ «Τέχνη νὰ εἶσαι παππούς», ἡ «Ἐνατενίσεις», «Μπούγκ-Ζαργκάλ», ἡ «Τελευταία ἡμέρα ἑνὸς καταδίκου», ἡ «Τιμωρίες», «Γαλλία καὶ Βέλγιο», «Ἄλπεις καὶ Πυρηναία», ὁ «Ἄνθρωπος ποὺ γελάει», ὁ «Ἐπαίτης Κλαύδιος», ἡ «Φωνὴ τῆς ψυχῆς», ἡ «Ἀχτίνες καὶ οἱ Ἴσκιοι», «Ἐλεύθερο Θέατρο», «Ἄμυ Ρομπσάρ», «Πρὶν ἀπὸ τὴν ἔξορία», οἱ «Τέσσερες Ἄνεμοι τοῦ Πνεύματος», «Στὴν ἔξορία», τὰ «Τραγούδια τῶν Δρόμων καὶ τῶν Δασῶν», ὁ «Πάπας», ὁ «Υπέρτατος Οἶκος», «Θρησκεία καὶ Θρησκείες», «Χίλια ὀκτακόσια δεκατρία», «Ὀλόκληρη ἡ Λύρα», ὁ «Τορκουεμάδας», οἱ «Δίδυμοι», «Γουλιέλμος Σαίξπηρ», «Ὠδὲς καὶ Μπαλλάντες», «Τὰ Ἀνατολικά» καὶ «Φιλολογία καὶ Φιλοσοφία ἀνάμικτες».

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ὅμως εἶνε καὶ τὰ ἑξῆς δυὸ ἔργα, ποὺ ἐξεδόθησαν μετὰ τὸν θάνατο τοῦ μεγάλου ποιητοῦ: «Πράγματα ποὺ εἶδα» καὶ «Ἐπιστολὴς στὴ μνηστή του».

Καθὼς βλέπετε, ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ ὑπῆρξε παραγωγικώτατος, δεδομένου ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἔργα εἶνε περίπου πενήντα κι' ὅτι ἀρκετὰ ἀπ' αὐτὰ εἶνε δίτομα, τρίτομα καὶ τετράτομα!...

ΥΠΗΡΞΕΝ Ο ΑΡΤΑΝΙΑΝ;

Ὁ Ἄρτανιαν ἢ μᾶλλον Κάρολος ντ' Ἄρτανιαν δὲν εἶνε πρόσωπο φανταστικὸ, ὅπως ἴσως θὰ φαντάζονται πολλοί. Ἐξῆσε πραγματικά κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα καὶ διακρίθηκε γιὰ τὰ πολεμικά του κατορθώματα, ὑπηρετώντας στὴ σωματοφυλακὴ τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας Λουδοβίκων 13ου καὶ 14ου. Ὁ Ἄρτανιαν γεννήθηκε τὸ 1611 καὶ σκοτώθηκε τὸ 1673, πολεμώντας ἡρωικά στὴ μάχη τοῦ Μάιστριχ.

Στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη ὑπάρχουν τὰ ἰδιόχειρα ἀπομνημονεύματα τοῦ Ἄρτανιαν, μὰ πολλοὶ ἱστορικοὶ ἀμφισβητοῦν τὴν γνησιότητά τους. Τὸν Ἄρτανιαν τὸν ἀπαθανάτισε ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς πατὴρ στὸ περίφημο μυθιστόρημά του «Οἱ Τρεῖς Σωματοφύλακες».

ΠΟΙΟΣ ΗΤΑΝ Ο ΑΪΦΦΕΛ;

Ὁ Ἀλέξανδρος - Γουσταῦος Ἀϊφφελ ἢ Ἐφφέλ, ὅπως θὰ ἔπρεπε νὰ προφέρεται, ὑπῆρξε διάσημος Γάλλος μηχανικός ποὺ εἰδικεύθηκε στὴ γεφυροποιία καὶ συνετέλεσε ἑξαιρετικά στὴν πρόοδό της. Τὴν παγκόσμιο φήμη του ὁ Ἀϊφφελ τὴν ὀφείλει πρὸ πάντων στὸν ὀμώνυμό του πύργο ποὺ ἔστησε στὸ Παρίσι ἐπ' εὐκαιρία τῆς Διεθνούς Ἐκθέσεως τοῦ 1889 καὶ ὁ ὁποῖος καὶ σήμερα ἀκόμη ἀποτελεῖ ἓν ἀπὸ τὰ πιὸ ἀξιοπεριέργα τῆς γαλλικῆς πρωτεύουσας.

Ὁ πύργος τοῦ Ἀϊφφελ εἶνε ὀλόκληρος ἀπὸ σίδηρο καὶ χρειάστηκε γιὰ νὰ κατασκευαστῇ 28 μῆνες. Ἔχει ὕψος 300 μέτρα, βάρος 9000 τόννων, τέσσερες ἐξώστες καὶ στηρίζεται σὲ λιθινὴ βάσι καὶ σὲ 16 ὑδραυλικά πιεστήρια γιὰ νὰ διατηρηθῇ σὲ ὀριζοντία θέσι. Τὸ ἀνέβασμα σ' αὐτὸν γίνεται μὲ σκάλες καὶ ἀσσανσέρ. Στὴν κορυφή του ἔχει ἓνα φάρο, ἔργαστήριό φυσικῆς καὶ μετεωρολογίας καὶ ἀσύρματον, ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους τοῦ κόσμου.

ΠΟΙΟΙ ΗΣΑΝ ΟΙ «ΤΡΕΙΣ ΑΛΕΒΥ»;

Ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς Ἄλεβυ, ὁ Ἰάκωβος, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε τὸ 1790 καὶ πέθανε τὸ 1862, ὑπῆρξε διάσημος Γάλλος μουσικοσυνθέτης, ἰσραηλιτικῆς καταγωγῆς, τοῦ ὁποῖου τὸ ἀριστούργημα, ἡ «Ἑβραία», παίζεται καὶ σήμερα ἀπ' ὅλα τὰ μελοδράματα τοῦ κόσμου. Ὁ δεύτερος, ὁ Λέων Ἄλεβυ, ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε τὸ 1802 καὶ πέθανε τὸ 1883, ὑπῆρξε ποιητὴς καὶ φιλόσοφος καὶ μεταφραστὴς ἀρχαίων ἑλληνικῶν τραγωδιῶν. Ὁ τρίτος, τέλος, Ἄλεβυ, ὁ Λουδοβίκος, γιὸς τοῦ Λέοντος, ποὺ γεννήθηκε τὸ 1834 καὶ πέθανε τὸ 1908, ὑπῆρξε διάσημος θεατρικὸς συγγραφεὺς καὶ μυθιστοριογράφος καὶ ἐξελέγη μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας.

ΠΟΙΟ ΕΙΝΕ ΤΟ ΑΝΘΟΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ;

Ὡς ἄνθος τῆς Μόδας ἐπικρατεῖ ἑξαιρετικά τὸν τελευταῖο καιρὸ στὸ Παρίσι ἡ γαρδένια. Ἐκ τῆς ἀφορμῆς αὐτῆς δημοσιεύεται σὲ μιὰ γαλλικὴ ἔφημερίδα ἡ ἱστορία τοῦ ὄμορφου αὐτοῦ λουλουδιοῦ ποὺ πρὸ ἑκατὸν ἀκόμη ἐτῶν ἦταν ἐντελῶς ἀγνωστο στὴν Εὐρώπη. Μόλις κατὰ τὸ 1845 εἰσήχθη ἀπὸ τὴν χῶρες τοῦ τροπικοῦ καὶ ἀρχισε νὰ καλλιεργῆται στὰ θερμοκήπια. Ἡ γαρδένια ἦσαν τόσο ἀκριβὲς κατὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὥστε μόνο στὰ μέγαρα καὶ στὶς μπουτονιέρες τῶν ἑκατομμυριοῦχων φιγουράριζαν.

Ἡ γαρδένια ἔγινε πολὺ τῆς μόδας κατὰ τὸ 1880, ὅταν τὸ ἄνθος αὐτὸ, χάρις στοὺς ποιητὰς ποὺ τὸ ἐξύμνησαν, ἔγινε δημοτικώτατο. Ὁ Ἄγγλος ποιητὴς Ὁσκάρ Οὐάιλντ καὶ ὁ Γάλλος μυθιστοριογράφος Πῶλ Μπουρζὲ δὲν ἔκαναν ποτὲ τὴν ἐμφάνισί τους δημοσίᾳ, χωρὶς νὰ ἔχουν τὴ μπουτονιέρα τους στολισμένη μὲ γαρδένια.

Κατὰ τὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰῶνος ἡ μόδα τῆς γαρδένιας ἀρχισε νὰ παρακμάζη. Νὰ ὅμως ποὺ ξαναγουρίζει τώρα καὶ πάλι...

ΓΙΑΤΙ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΖΕΤΑΙ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ «ΜΠΟΥΡΣΑ»;

Ἡ λέξις «Μπούρσα», bourse γαλλικὰ, εἶνε παραφθορὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ὀλλανδοῦ Πούρς. Κατὰ τὸν 14ον αἰῶνα, οἱ Βενετοὶ ποὺ ἦσαν οἱ μεγαλύτεροι ἔμποροι τοῦ μεσαιῶνος εἶχαν μεγάλες συναλλαγές μὲ τὴν κάτω χῶρες. Κατὰ λαβαν ὅμως πῶς ὑπῆρχε ἀνάγκη νὰ ἔχουν ἓνα μέγαρο στὶς χῶρες αὐτὲς γιὰ νὰ κάνουν τὶς συναλλαγές τους. Ἀγόρασαν λοιπὸν στὴ Μπρῦξ τὸ μέγαρο ἑνὸς πλουσίου Ὀλλανδοῦ, τοῦ Βάν ντὲν Πούρς, τὸ ὁποῖο ὁ λαὸς ἀπ' τὸ ὄνομα τοῦ πρώτου ἰδιοκτῆτου του ὠνόμασε Πούρσα. Σιγά-σιγά δὲ ἡ λέξις ἔγινε Μπούρσα κι' ἐπεκράτησε νὰ ὀνομάζονται μ' αὐτὴ τὰ χρηματιστήρια.

ΑΠΟ ΠΟΤΕ ΑΡΧΙΣΑΝ Ν' ΑΡΙΘΜΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ;

Ἡ πρώτη ἀπόπειρα ἀριθμῆσεως τῶν σπιτιῶν χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ ἔτος 1500 καὶ ἔγινε στὸ Παρίσι. Τότε ἀκριβῶς εἶχε κατασκευασθῇ στὴ γαλλικὴ πρωτεύουσα ἡ γέφυρα τῆς Νότρ-Ντάμ, πάνω δὲ ἀπ' αὐτὴ τὴ γέφυρα εἶχαν χτιστῆ συγχρόνως συμμετρικά καὶ μὲ ἀρχιτεκτονικὲς ἀναλογίες ἐξηνταοχτῶ σπιτία μὲ μαρμάρινη πρόσοψι, στὸ κἀθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶχε γραφῆ μὲ χρυσὰ γράμματα ὁ ἀριθμὸς τῆς σειρᾶς τους. Τὸ σπουδαῖο σχετικῶς εἶνε ὅτι ὅσα σπιτία ἦσαν δεξιὰ στὸ δρόμο εἶχαν ζυγούς ἀριθμοὺς καὶ ὅσα ἦσαν ἀριστερὰ μονούς.